

Jardins de Can Maristany

Premià de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carretera de Vilassar de Dalt, 52-54

Coordenades:

Latitud: 41.49323
Longitud: 2.36254
UTM Est (X): 446790
UTM Nord (Y): 4593709

Classificació

Número de fitxa 08172 - 185
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Premià de Mar (plaça de l'Ajuntament, 1; Premià de Mar)

Fitxes associades:

[Can Maristany](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 28/05/2010 - 02:00

Descripció

Jardí que correspon a la finca de Can Maristany, actual seu de l'Escola Municipal de Música. Malgrat la presència de palmeres mortes degut a la plaga de l'escarabat morrut (*Rhynchophorus ferrugineus*), hi ha

presència d'algunes espècies interessants dins el conjunt, que cal esmentar. És el cas d'una alzina (*Quercus ilex* L.), una olivera i tres xipressos (*Cupressus sempervirens*). Cal destacar l'alzina que es troba plantada en una zona aïllada de vegetació, davant de la façana orientada a migdia. La capçada és espessa i la seva escorça fosca i clivellada. Es tracta d'un arbre perennifoli amb fulles coriàcies molt variables. El marge és dentat i punxant a les fulles més joves. L'anvers de la fulla és d'un color verd fosc i el revers blanc i pelut, sobretot a les fulles més velles. El fruit és la gla, amb les escames de la cúpula no punxats. L'alzina floreix als mesos d'abril -maig. Les glans maduren al començament de la tardor. Mesura uns 12 m d'alçada total per 1,80 m de volt de la soca, de la qual surten quatre branques, amb un volt de canó màxim de 90 cm. Pel que fa als xipressos, es tracta de 3 arbres ubicats a les dues entrades de Can Maristany. Presenten tots ells una forma piramidal. Les fulles són imbricades i la floració és monoica, amb flors masculines i femenines en el mateix arbre. La pol·linització es produeix entre els mesos de febrer a març. Els fruits són arrodonits, en forma de gàbuls d'uns 3 a 4 cm de diàmetre. Mesuren uns 16 a 18 metres d'alçada, amb un volt de canó d'1,10 per un volt de soca d'1,20 cm aproximadament per l'exemplar més gran. Finalment, destaca una olivera (*Olea europaea* L.), arbre perenne que en condicions òptimes pot viure centenars d'anys. Té un port mitjà, mesurant uns quatre metres d'alçada. Segueix una estructura vegetativa de corm formada per arrel, tronc i fulles. El tronc és recargolat, gruixut i ramificat. L'escorça, si bé en els exemplars joves és llisa i amb tonalitats gris clares, en aquesta concretament es comencen a observar clarament les fissures i l'enfosquiment típic del pas dels anys. La fusta és dura. La capçada arrodonida, atapeïda i irregular ha estat podada de forma molt irregular. Les fulles són simples, coriàcies, lanceolades amb les vores senceres i l'àpex agut. Es disposen de manera oposada i són persistents, és a dir, que la fulla no cau habitualment fins passats dos o tres anys de la seva formació. La seva longitud varia entre 3 i 8 cm d'amplada i entre els 1 i 2 cm. El pecíol és curt, mesurant uns 0,5 cm. L'anvers de la fulla és d'un color verd fosc amb una certa lluïssor a causa d'una cutícula que és poc permeable a l'aigua i típica de les espècies xeròfiles. Al revers, les fulles són de color verd gris platejat a causa de la presència de pèls tectors anomenats tricomes que tenen la funció de retenir la humitat. Les flors de l'olivera comencen a florir a finals de març. Són petites de color blanc o blanc groguenc amb quatre pètals soldats per la base. El fruit de l'olivera és l'oliva.

Observacions:

És fonamental protegir i no modificar les condicions del medi on s'ha desenvolupat l'arbre durant els més de 100 anys que fa que viu en aquest lloc. La superfície ocupada per les arrels sol ser molt més gran que la projecció de la capçada sobre el sòl. Es considera que qualsevol mena d'intervenció que es produeixi a menys de 10 metres (en sentit radial) més enllà del límit de la capçada hauria de ser autoritzada prèviament. S'hauria de dur a terme un pla director de gestió i fer un seguiment periòdic (dues vegades a l'any) de l'estat de salut d'aquest espècimen. Tanmateix s'hauria de protegir el seu perímetre així com el de l'olivera per tal que els infants no s'hi enfilessin constantment i els malmetin.

Història

Actualment és la seu de l'escola municipal de música. Abans de passar a propietat municipal, la família Maristany hi havia adequat unes instal·lacions de minigolf. Pel que fa a la fusta d'alzina podem dir que aquesta és dura i compacta i s'utilitza per fer eines de pagès i fusteria. Les branques, des de temps immemorial, es fan servir per fer llenya i carbó vegetal de qualitat excel·lent. Pel que fa al xiprers, és pot dir que aquest arbre és originari de l'orient, concretament des de l'Iran fins a Líbia, trobant-lo actualment en llocs on les glaçades no superin els -10°C. Aquest arbre pot arribar a ser centenari, mesurant 35 metres d'alçada. L'emissió de pol·len pot arribar a tenir efectes molt desagradables per les persones al·lèrgiques. Finalment, i en referència a l'olivera, cal recordar que la seva fusta és apreciada en ebenisteria i construcció pel seu alt poder de resistència a la podridura. Finalment, de l'olivera El nom d'olivera prové del llatí *oleum*, oli, i *Europaeus*, d'Europa del grec (*Europaïos*, d'Europa) és un arbre de la família de les oleàcies originari

de l'Àsia Menor que es conrea des de l'antiguitat a tota la conca mediterrània. També es coneix amb els noms d'oliu i oliver i la varietat salvatge rep el nom d'olivera borda o ullastre. L'olivera conreada (l'ullastre és una planta autòctona) va aparèixer a la regió mediterrània fa ja milers d'anys, després que al seu lloc d'origen, l'Orient Mitjà (7.000 anys). Al Peloponès, el conreu de l'olivera començà al voltant del segle III aC. Després, al segle XVI, els europeus van portar l'olivera a Amèrica. El seu hàbitat són les regions càlides i seques amb un clima temperat. Les varietats salvatges habiten a terrenys pedregosos, garrigues i formacions del litoral mentre que les varietats de cultiu es planten en grans extensions i també podem trobar exemplars a parcs i jardins. L'olivera és una planta molt present en moltes cultures mediterrànies. Ja a l'antiga Grècia l'oli d'oliva era considerat element sagrat i era emprat per ungir reis i atletes. Tanmateix les branques fulloses de les oliveres eren símbol d'abundància, glòria i pau i eren utilitzades per coronar els guanyadors de jocs i guerres. Segons la mitologia l'olivera va ser un regal de la deessa Atena al poble de l'Àtica. Aquest arbre també es troba present a la cultura egípcia on les seves branques són considerades com un símbol de benedicció i purificació. Un exemple és que es troben presents en una representació de la tomba del faraó Tutankhamon. A Roma, Horaci, el poeta, esmenta el fruit fent referència a la seva dieta personal. També es troba esmentada en l'Odissea d'Homer, on Ulisses s'hauria arrossegat per sota de dos brots d'olivera, i a la Bíblia (una branca d'olivera hauria mostrat a Noè la fi del diluvi, etc).

Bibliografia

PARÉS, Eduard (2006). Arbres Monumentals de Catalunya. 18 anys des de la primera protecció. Ponència de la 2ª trobada d'Arbres Monumentals i Singulars. Alcalà d'Henares, 19-21 de 2005. Ed. Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Direcció General de Medi Natural. Barcelona.

PHILIPS, Roger (1989). Los Arboles. Editorial Blume, S.A. Barcelona.

